

Nr 44.

Ankom till riksdagens kansli den 20 maj 1941 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om installerande i riksdagshuset av ett fullt tidsenligt telefon- och signalsystem.

I en inom andra kammaren under nr 47 väckt, till bankoutskottets förberedande handläggning hänvisad motion hemställer herr *De Geer*, »att omedelbart åtgärder vidtagas för att i riksdagens båda kamrar installeras ett fullt tidsenligt telefon- och signalsystem».

Beträffande motiveringen för ifrågasvarande förslag hänvisas till motionen.

Över förevarande motion har utskottet inhämtat yttrande från fullmäktige i riksgäldskontoret, vilka hört riksdagens byggnadskommitté.

Byggnadskommittén har anfört följande:

Med anledning av vad i ärendet förekommit har chefen för riksdagshusets arkitektkontor byggnadsrådet G. A. Nilsson anmodats att till kommittén inkomma med yttrande angående ifrågasatt nytt telefon- och signalsystem i riksdagshuset, varjämte förhandlingar förts med representanter för Bolinders fabriksaktiebolag beträffande inrättande av ett signalsystem eller en s. k. »sökaranläggning» för riksdagshuset i enlighet med de i förenämnda motion angivna önskemålen. Byggnadsrådet Nilsson har härefter inkommit med en promemoria¹ och bolaget med en skrivelse i ärendet.¹ Med överlämnande av sagda handlingar får kommittén för egen del anföra följande.

Vad till en början beträffar den ifrågasatta sökaranläggningen kunna två olika mekaniska system särskiljas, nämligen ett optiskt system med ljustablåer i likhet med vootingssignalanläggningen i riksdagshuset, samt ett akustiskt system, baserat på ett antal på lämpliga ställen utplacerade högtalaraggreat i förbindelse med en centralapparat. Av nämnda båda system föreslås det optiska systemet av Telefonaktiebolaget L. M. Ericsson, medan Bolinders fabriksaktiebolag förordar det akustiska systemet. Emellertid förefaller det kommittén som om en sökaranläggning, utförd enligt någotdera av de nämnda systemen, skulle i betraktande av det stora antal personer, som kunna bli sökta, verka synnerligen störande i synnerhet under kammarplena men även vid utskottsförhandlingar och överhuvud vid placering i alla de lokaler (restaurang- och kafélokaler, samtals- och arbetsrum etc.), där sökapparater måste finnas uppsatta för att hela anläggningen skall bli fullt effektiv.

Bolinders fabriksaktiebolag har ifrågasatt ett system med optiska signaler till riksdagsmännens pulpeter i plenisalarna, vilket givetvis i avsevärd grad

¹ Utesluten här.

skulle mildra det störande momentet. Bolaget har dock, såsom framgår av dess förberörda skrivelse, vid närmare undersökning kommit till det resultatet, att en sådan anordning liksom även optiska signaler i övriga lokaler inom riksdagshuset icke torde kunna ordnas på ett tillfredsställande sätt.

Beträffande det akustiska systemet synes detta av angivna skäl icke kunna ifrågakomma i plenisalarna. I vissa övriga lokaler skulle systemet möjligen kunna komma till användning, varvid emellertid erforderliga högtalaranordningar lämpligen borde erhålla sådan placering, att de verka så litet störande som möjligt, t. ex. vid kassan i matsalen, hos sekreterare i utskott, eller hos vaktmästare, varvid den sökte erhåller del av kallelsen genom den i närheten av högtalaren befintliga personalen. Bolinders har för sin del erbjudit sig att kostnadsfritt utföra en provinstallation av en akustisk sökaranläggning. Kommittén ställer sig dock i hög grad tvivlande till det praktiska värdet härav. Kommittén ifrågasätter nämligen huruvida en än så väl utbyggd sökaranläggning skulle för den enskilda riksdagsmannen medföra den avsedda nyttan. Om en riksdagsman exempelvis eftersöks genom högtalare eller med optiska signaler men på grund av viktiga förhåvanden icke har tillfälle att omedelbart finna sig vid telefon eller hos besökande, har han icke den möjlighet, som nu står honom till buds, nämligen att lämna erforderliga instruktioner till den vaktmästare, som framför budet, utan han måste, såvida icke någon vaktmästare finnes till hands för budskickning, antingen avstå från att hörsamma kallelsen utan att få reda på vad saken gäller eller avbryta ett kanske viktigt sammanträde eller samtal för att meddela sig med besökaren.

Kommittén har sålunda kommit till den uppfattningen, att det på teknikkens nuvarande ståndpunkt icke är lämpligt att för en relativt hög kostnad låta installera en sökaranläggning av angivet slag i riksdagshuset. I varje fall torde detta icke låta sig göra i plenisalarna, vilket motionären närmast torde ha åsyftat.

Vad härefter angår den ifrågasatta moderniseringen av telefonanordningarna i riksdagshuset får kommittén erinra om att i planen för årets arbeten i riksdagshuset ingår modernisering av telefonrummen invid båda kamrarna på liknande sätt som skedde år 1940 med pressens telefonrum. Huruvida annan omläggning eller modernisering av telefonsystemet i riksdagen lämpligen bör nu åvägabringas undandraget sig för närvarande kommitténs bedömande. Då det emellertid är för kommittén bekant, att vissa önskemål inom riksdagen uttalats beträffande telefonväxeln samt angående antalet direkta telefonledningar m. m. vill kommittén för sin del tillstyrka att en utredning härom verkställas i samråd med telegrafverket eller någon konsulterande firma, exempelvis Elektriska provningsanstalten aktiebolag.

Riksgäldsfullmäktige hava för egen del anfört följande:

För egen del få fullmäktige med instämmande i vad kommittén anfört beträffande den ifrågasatta sökaranläggningen meddela, att fullmäktige i likhet med kommittén icke för närvarande anser lämpligt att för en relativt hög kostnad låta i riksdagshuset installera en sådan anläggning, vars praktiska användbarhet och nytta synes fullmäktige tvivelaktig. Vad åter angår den ifrågasatta moderniseringen av telefonanordningarna i riksdagshuset hava fullmäktige i enlighet med kommitténs tillstyrkan för avsikt att snarast låta verkställa erforderlig utredning i frågan.

Såsom framgår av den verkställda utredningen, synes det för närvarande icke vara möjligt att med tekniska hjälpmedel ernå ett system, som på ett bättre sätt än nuvarande organisation skulle möjliggöra för riksdagens ledamöter att komma i förbindelse med dem, som personligen eller per telefon söka ledamöterna. Vid sådant förhållande finner sig utskottet i likhet med fullmäktige icke kunna förorda, att åtgärder vidtagas för att i riksdagshuset installera någon av de ifrågasatta sökaranläggningarna. Utskottet.

Vad åter angår den av motionären föreslagna moderniseringen av telefonanordningarna i riksdagshuset hava fullmäktige förklarat sig hava för avsikt att snarast låta verkställa utredning i frågan. Med anledning härav torde motionen i denna del icke påkalla någon åtgärd från riksdagens sida. I detta sammanhang vill utskottet emellertid uttala önskvärdheten av att antalet telefonlinjer ökas samt att utgående samtal från sådana apparater, som äro anslutna till telefonväxeln, skola kunna befordras utan att behöva passera växeln.

Under åberopande av det anförda får utskottet hemställa,

att förevarande motion II: 47 ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 20 maj 1941.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Närvarande: se anteckning å utlåtande nr 43.
